

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до пункту 1⁴ розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

11 березня 2026 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості», яким пункт 1⁴ розділу XIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про виконавче провадження" було викладено у новій редакції.

Новою редакцією пункту 1⁴ було встановлено, що до 1 січня 2028 року:

зупиняється вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень (у тому числі накладення арешту на майно та кошти) у виконавчих провадженнях, за якими боржником є Державне підприємство "Східний гірничо-збагачувальний комбінат" (крім рішень про виплату заробітної плати, вихідної допомоги, інших виплат (компенсацій), що належать працівнику у зв'язку з трудовими відносинами, **про відшкодування матеріальної (майнової) шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю**, про стягнення аліментів, про стягнення заборгованості із сплати внесків до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування і заборгованості із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування);

підлягають зняттю накладені арешти на кошти та/або майно Державного підприємства "Східний гірничо-збагачувальний комбінат.

Попередня редакція зазначеного пункту передбачала, зокрема, що до 1 січня 2026 року зупиняється вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень (у тому числі накладення арешту на майно та кошти) у виконавчих провадженнях, за якими боржником є Державне підприємство "Східний гірничо-збагачувальний комбінат" (крім рішень про виплату заробітної плати, вихідної допомоги, інших виплат (компенсацій), що належать працівнику у зв'язку з трудовими відносинами, **про відшкодування матеріальної (майнової) та моральної шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю**, про стягнення аліментів, про стягнення заборгованості із сплати внесків до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування і заборгованості із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування).

Таким чином при продовженні дії відповідного мораторію щодо ДП "Східний гірничо-збагачувальний комбінат" до 1 січня 2028 року одночасно було змінено обсяг винятків із такого мораторію.

Зокрема, з переліку вимог, на які мораторій не поширюється, **фактично було виключено вимоги про відшкодування моральної шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.**

У результаті зазначені зміни призводять до зупинення вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання **судових рішень про відшкодування моральної шкоди на користь осіб, які зазнали каліцтва, іншого ушкодження здоров'я, або членів сімей осіб, смерть яких спричинила відповідні моральні страждання.**

На переконання ініціаторів законопроекту, таке розширення дії мораторію є **непропорційним та таким, що порушує права потерпілих осіб на реальне виконання судових рішень.**

Відшкодування моральної шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, має особливу правову і соціальну природу. Такі вимоги не можуть прирівнюватися до звичайних майнових, господарських чи комерційних боргів, **оскільки за ними стоять тяжкі наслідки для життя, здоров'я, гідності людини та її сім'ї.**

Судове рішення про відшкодування такої шкоди має бути не формальним підтвердженням права, а реальним засобом захисту потерпілої особи. Блокування виконання таких рішень до 1 січня 2028 року **фактично позбавляє потерпілих осіб належного та своєчасного захисту, незважаючи на те, що їхнє право вже підтверджене судом.**

Враховуючи викладене, доцільно вивести з-під дії відповідного мораторію відшкодування моральної шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, **та відновити належний рівень захисту потерпілих осіб, який існував раніше.**

2. Основні положення проекту акта

Законопроектом пропонується у абзаці другому пункту 1⁴ розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження» після слів «про відшкодування матеріальної (майнової)» доповнити словами «та моральної».

У такий спосіб відшкодування моральної шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, буде виведено з-під дії відповідного мораторію, а відповідні постраждалі особи зможуть розраховувати на належний рівень захисту, який існував до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості».

3. Правові аспекти

Нормативно-правовими актами у цій сфері правового регулювання є Конституція України, Закон України «Про виконавче провадження».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

5. Прогноз результатів

Прийняття проекту Закону забезпечить належний рівень захисту осіб, які зазнали каліцтва, іншого ушкодження здоров'я, або членів сімей осіб, смерть яких спричинила відповідні моральні страждання.

Народні депутати України

